

GRUPS D'ESTUDI

sobre qüestions rellevants de l'*Informe de síntesi* de la Primera sessió de la XVI Assemblea general ordinària del Sínode dels Bisbes

**PER UNA ESGLÉSIA SINODAL:
COMUNIÓ, PARTICIPACIÓ, MISSIÓ**

GRUP D'ESTUDI N. 7

ALGUNS ASPECTES DE LA FIGURA I DEL MINISTERI DEL BISBE

**(EN PARTICULAR: CRITERIS DE SELECCIÓ DELS CANDIDATS A L'EPISCOPAT,
FUNCIÓ JUDICIAL DEL BISBE, NATURALESA I DESENVOLUPAMENT
DE LES VISITES *AD LIMINA APOSTOLORUM*)
EN PERSPECTIVA SINODAL MISSIONERA**

SÍNTESI DE LA 1a PART SOBRE EL PROCEDIMENT DE SELECCIÓ DELS CANDIDATS A L'EPISCOPAT

SÍNTESI

[Text original: italià]

L'informe del Grup d'estudi 7 pretén ajudar a comprendre i dur a terme el procés de selecció de candidats a l'episcopat com un moment autènticament eclesial, guiat per l'Esperit Sant i caracteritzat per una actitud de pregària, escolta i discerniment. En aquest procés hi estan implicats, en diversos càrrecs, nombrosos subjectes: en primer lloc l'Església local, guiada pel propi bisbe; després els bisbes pertanyents a la mateixa Província eclesiàstica o aplegats en la Conferència episcopal; i finalment la representació pontifícia presidida pel nunci apostòlic, que manté els contactes amb els dicasteris competents de la cúria romana.

El Grup recomana que, en l'elecció d'un bisbe, es tinguin en compte, entre les qualitats requerides, les «competències sinodals» dels candidats, entre les quals destaquen el compromís per construir l'Església local en la comunió, la valoració de tots els dons i ministeris, l'exercici del diàleg en les relacions i en la presidència dels organismes de participació, el coneixement profund de les cultures locals i una voluntat d'integrar-s'hi de manera constructiva. Al mateix temps, el Grup desitja que els mateixos nuncis posseeixin un perfil sinodal i missioner perquè puguin, al seu torn, buscar-lo en aquells que se'ls recomanen com a possibles bisbes.

Conscients que des dels primers segles, l'Església local ha estat interpel·lada de diverses maneres en el procés de selecció del propi bisbe, el Grup encoratja una inversió en formació, que ajudi tots els membres del Poble de Déu a afinar la capacitat de discerniment, i espera que cada Església local conreï els carismes dels seus preveres, si fos possible a través d'equips que acompanyin el bisbe en la formació permanent del clergat.

El Grup proposa que cada diòcesi dugui a terme periòdicament processos de discerniment sobre el seu estat i les seves necessitats. En particular, de cara a la sessió en què els bisbes de la Província eclesiàstica (o de la Conferència episcopal) estan cridats a preparar una llista de candidats a l'episcopat que s'ha de transmetre a la Seu apostòlica, el Grup suggereix que el bisbe convoqui el Consell presbiteral i el Consell pastoral diocesà. Sota la guia del seu pastor, en un clima de pregària compartida i d'intercanvi fraternal, cadascun d'aquests organismes formularà col·legialment un parer escrit sobre l'estat i les necessitats de la diòcesi. A més, cada membre lliurarà al bisbe en un sobre tancat: 1) els noms dels preveres que serveixen a la diòcesi i que considera idonis per a l'episcopat; 2) un parer sobre el perfil del futur bisbe de la seva Església local, amb els noms dels bisbes o preveres que considera adequats a la successió. Quan les circumstàncies ho permetin, també es convocaran el Capítol de la catedral, el Consell diocesà per als afers econòmics, la Consulta dels laics, les Unions dels consagrats i de les consagrades, els grups diocesans que representen institucionalment els joves i els pobres. Els resultats de les consultes seran presentats pel bisbe a l'assemblea dels bisbes de la Província eclesiàstica o de la Conferència episcopal, que elaboraran una llista de candidats a l'episcopat que reflecteixi el més fidelment possible el seu consens.

El Grup també proposa que, quan s'acosti el moment del canvi del pastor, el bisbe sortint promogui moments adequats de discerniment comunitari. A més, quan l'Església local quedi vacant o bé la Santa seu autoritzi l'inici dels procediments per a la successió, suggereix que es constitueixi a la diòcesi un Comitè per a la provisió de l'Església local, de la qual el Nunci apostòlic se serveixi per precisar l'estat de la diòcesi, el perfil del nou pastor i també per obtenir parers sobre possibles candidatures. Per la seva banda, el Nunci rep els resultats de les consultes realitzades a cada Diòcesi i a cada Província eclesiàstica (o a la Conferència episcopal) i les integra amb consultes posteriors a la seva discreció. En aquest sentit, el Grup recomana consultar no només clergues, sinó també, si és possible, un nombre igual de consagrats i consagrades, laics i laiques. La finalitat de la consulta és revelar tanta veritat com sigui possible, tant pel que fa a l'estat de la Diòcesi i les seves necessitats, com pel que fa a la dignitat i la idoneïtat dels possibles candidats a l'episcopat. El Grup suggereix actualitzar i diferenciar els qüestionaris administrats als informants, així com utilitzar entrevistes personals, que són especialment útils quan el qüestionari escrit sembli insuficient per obtenir un coneixement adequat de les situacions i les persones.

El Grup creu que els Dicasteris de la Cúria romana responsables d'ajudar el bisbe de Roma en la provisió de les Esglésies locals també estan cridats a revisar els seus procediments perquè el mètode del discerniment eclesial cada vegada més marqui el seu treball ordinari.

En l'esperit del procés sinodal 2021-2024, el Grup proposa preveure formes d'avaluació dels processos de selecció completats dels candidats a l'episcopat. Aquesta avaluació s'hauria de dur a terme a intervals regulars, avaluant si els processos compleixen els estàndards d'una Església sinodal i missiònara, afavorint l'intercanvi de bones pràctiques i adoptant les mesures necessàries. Finalment, a discreció del papa, el Grup suggereix que periòdicament s'estableixi una comissió eclesiàstica independent, que inclogui en la seva avaluació el treball dels Dicasteris de la Cúria.